

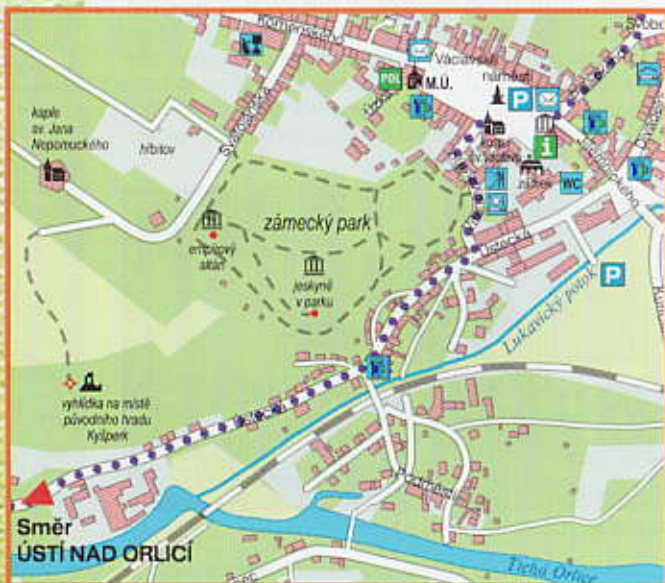

Voliéra pro exotické ptactvo

Voliéra se nachází v zámeckém parku a je celoročně volně přístupná. V současné době jsou zde chováni papoušci z Austrálie a jižní Ameriky (papoušek královský, papoušek červenokřídý, ara marakána, kakadu růžový, papoušek nádherný, rosela pennantova).

Voliéra pro exotické ptactvo

Voliéra se nachází v zámeckém parku a je celoročně volně přístupná. V současné době jsou zde chováni papoušci z Austrálie a jižní Ameriky (papoušek královský, papoušek červenokřídý, ara marakána, kakadu růžový, papoušek nádherný, rosela pennantova).

Letohradská Bažantnice byla v roce 1954 vyhlášena jako chráněné území - státní přírodní rezervace s rozlohou 4,4 ha. Letohradská, dříve kyšperská, Bažantnice sice nebyla založena, jak se uvádělo jako druhá v Čechách, ale v současné době je skutečně v Čechách nejstarší zachovalou lokalitou používající zvláštní ochrany podle zákona 114/92 Sb. O ochraně přírody a krajiny, §36 - přírodní památka. Jde původně o dubohabřinu s významným podílem starých lip, skladba dřevin se však mění. Dnes zde najdeme statné jedince lípy srdčité, v menší míře zde roste jasan, dub letní, jedle, borovice a smrk. Keřové patro je tvořeno hlavně střemchou a brslenem. Z ochranných významných rostlin se zde vyskytuje česnek medvědí, lýkovec jedovatý, zápalice a prvosenka vyšší. Při posledním odborném výzkumu byl zjištěn výskyt 37 ptačích druhů (některých jen občasné). Z nich možno uvést brhlík lesní, červenku obecnou, drozda zpěvného, jirčičku obecnou, kavku obecnou, kosa černého,

Bažantnice - přírodní památka

kukačku obecnou, pěnkavu obecnou, poštolku obecnou, strakapouda velkého, strnada obecného, sýkory a další. Ze savců bylo původně zaznamenáno s občasným výskytem až 17 druhů. Dnes můžeme jmenovat pouze myšice, norníka rudého, veverku obecnou a zajíce. V padesátých letech minulého století byl vybudován malý rybníček s lekníny, který v roce 2006 obnovili ochránci přírody za účelem zachování vyskytujících se obojživelníků

Bažantnicí vede naučná stezka, která byla vybudována v roce 2010 v rámci Programu 2000. Investorem byly Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Lanškroun.

Naučná stezka - odpočívadlo s panoramatickou mapou

Kulturní centrum Letohrad

Václavské náměstí 77, 561 51 Letohrad

tel./fax: +420 465 622 092

e-mail: info@letohrad.eu

www.info.letohrad.eu

Vydalo Kulturní centrum Letohrad v roce 2012. Náklad 3 000 ks.
Text a fotografie archiv KCL, Mgr. Jaroslav Tichý a Martin Hatka.
Grafický design a plánek Miloš Kaválek. Litografie Reklamní studio Kazi.
Tisk GZH, s.r.o.

LETOHRAD

**Zámek,
zámecký park
a
letohradská
Bažantnice**

www.info.letohrad.eu

Z historie zámku

Zámek

Majitel panství Zdeněk Žampach z Potštejna přistoupil v roce 1554 k výstavbě tvrze na náměstí v Kyšperku. Tvrz byla dřevěná, jednoduchá, bez jakéhokoliv opevnění. Místo ulice Vitanovského se nalézal hluboký přírodní příkop, stejně jako na místě cesty na zámeckou terasu. Tvrz se tedy nacházela na táhlém hřebtu, začínajícím nad nynějším náměstím.

V roce 1681 se tehdejší majitel panství, hrabě Hynek Jetřich Vitanovský z Vlčkovic, rozhodl k přestavbě zmíněné tvrze na raně barokní zámek. Tvrz byla rozbořena, zůstaly stát jen kamenné podezdívky a sklepy, na nichž vyrostla dvoupatrová zámecká budova s věží, která byla představena před východní zeď (terasa). Věž tedy nevystupovala z hřebenu střechy jako nyní, ale byla samostatnou stavbou a měla společnou jednu zeď se zámkem. Po věži zbyly základy, na nichž byl později vybudován balkon. Naproti tomuto dvoupatrovému křídlu byla vystavěna ve stejném roce jednopatrová budova, v níž byl zřízen patrimoniální úřad. Obě budovy byly propojeny jednoduchou zdí, jež stála na místě dnešního spojovacího křídla. Vedle zámku byla v letech 1681 - 85 postavena vrcholně barokní zámecká kaple (nynější kostel sv. Václava), oslňující svou jedinečnou štukovou výzdobou. Neméně kvalitními štuky byly vyzdobeny i přízemní prostory a 2. patro východního křídla zámku.

Postupem času přestal zámek prostorově vyhovovat, hraběnka Terezie Bredová ze Špandavy začala zámek v roce 1730 pětiváňet. Došlo k úpravám interiéru prvního patra hlavní zámecké budovy a byla odstraněna věž. Nová věž vypadala tak, jak ji známe dnes, ovšem bez hodin, ty byly dosazeny v 1. pol. 19. stol. Poté následovaly terénní úpravy kolem zámku, především jižně od budovy. Získaného prostoru bylo využito k rozšíření nádvoří a vytvoření zahrady. k rozšíření nádvoří a vytvoření zahrady. Ke zpevnění nevyváženého terénu byly vybudovány opěrné zdi. Úpravy dokončila dcera Terezie Bredové, Marie Anna, provdaná Cavriani. Dala rozbourat původní proutou zeď s klenutým vjezdem mezi oběma křídly a na jejím místě postavit spojovací křídlo. Přízemí spojovacího křídla oboustranně zdobí arkády a uprostřed střechy se tyčí

polygonální věžička, kterou byl vyznačen hlavní vstup do zámku. Současně s výstavbou spojovacího křídla byla upravena i severní část jednopatrového západního křídla, obrácená do náměstí. Zmíněné úpravy prováděl vrchnostenský stavitel J. Toman.

K dalším rozšíření zámku došlo za hrabat ze Stubenbergu, jmenovitě za Karla Stubenberga. Jednopatrové západní křídlo bylo na jižní straně prodlouženo kvůli výstavbě lokajny (ulice Vitanovského), ke které došlo v letech 1897 - 98. Dále byla v letech 1901 - 1903 upravena pseudoklasicistní fasáda celého areálu a v letech 1904 - 1905 vznikla nová schodiště u obou zámeckých budov. Přestavby provedl kyšperský stavitel Alois Petřík. Jedno ze schodišť bylo odstraněno při rekonstrukci v roce 1995. K dalším změnám členění budov již nedošlo, pouze k malým interiérovým úpravám v letech 1947 - 1989.

Velkou a zásadní rekonstrukcí prošel zámek v letech 1983 - 1996. Na podzim roku 2002 se podařilo v prostorách zámku otevřít první část stálé zámecké expozice. Do budoucna se plánuje její rozšíření.

V současné době budovu zámku využívá Letohradské soukromé gymnázium, o. p. s., Hotel a restaurace Na zámku, Městská knihovna a Základní umělecká škola A. Muchy.

Prohlídka zámku

Zámecká expozice

Hrabě Hynek Jetřich Vitanovský z Vlčkovic

Erb rodu Vitanovských

Majitelé panství Kyšperk

Žampachové (1308 - 1370)
 Žampachové z Potštejna (1396 - 1574)
 Valdštejnové (1574 - 1601)
 Stubenbergové (1601 - 1628)
 Losenstein (1628 - 1650)
 Vitanovský z Vlčkovic (1650 - 1681)
 Hrzánové z Harasova (1681 - 1685)
 Libštejnský z Kolovrat (1685 - 1717)
 Harrachové z Hřebene (1717 - 1728)
 Bredové (1728 - 1791)
 Cavriani (1791 - 1815)
 Marcolini - Feretti (1815 - 1834)
 Nimptsch 1834 - 1875
 Stubenberg 1875 - 1945

Zámecký park

Park je chráněný státem. Byl vybudován v letech 1820 - 1830 hrabětem Petrem Marcolini - Feretti. V parku se původně nalézal rybník „Na Martínově popluží“ a pole. Rybník byl zavezen hlinou a terén celkově upraven do kopce. Získaného pozemku bylo využito na založení anglického, volně krajinářského parku. Nalézá se zde množství vzácných rostlin a dřevin.

Zámecký park

V pravém horním rohu parkové zdi stojí otevřený empírový altán jako odpočívadlo, v levém horním rohu pak umělá jeskyně (grotta) s vyhlídkou. V dolní části parku byla vybudována oranžerie, kde se pěstovaly tropické rostliny, kaktusy a bonsaje. Byla zde pěstována nejstarší bonsaj v Evropě. Kašna s nymfou z roku 1837 byla do parku přemístěna z náměstí, kde stála původně.

Pohled na budovu oranžerie v parku

Letohrad se může pyšnit nejděle pěstovanou bonsají v Evropě, již je *Juniperus chinensis „Echiniformis“* - jalovec čínský, nesporně japonského původu. Nyní je majetkem Botanické zahrady v Liberci. Do Evropy byla přivezena z Japonska roku 1882. Již tehdy jí bylo minimálně 100 let. Zprvu se bonsaj nacházela ve Vídni. Do Čech ji podle jedné verze přivezl sám hrabě Stubenberg, který měl zálibu v botanice, podle druhé jeho manželka Pavlína až roku 1928. Pečoval o ní pět generací Stubenbergů. V Letohradě se o bonsaj staral panský zahradník pan Třilový. Ten ji později světil svému příteli, panu učiteli Josefu Kudláčkoví. Pan učitel ji roku 1977 věnoval Botanické zahradě Liberec. V roce 2008, kdy si Letohrad připomněl 700. výročí, navštívila městská delegace včetně pana Kudláčka botanickou zahradu a pořídila fotografie této velmi vzácné bonsaje, které je úctyhodných 226 let.

Bonsaj